

Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğin amacı, elektrik enerjisi alım ve satım miktarları arasındaki farklılıkların Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi tarafından mali açıdan uzlaştırılmasına ilişkin olarak yapılacak uygulamalara dair usul ve esasların düzenlenmesidir.

Kapsam

Madde 2- Bu Tebliğ, Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi tarafından mali uzlaştırmaya taraf tutulacak tüzel kişiler arasındaki elektrik enerjisi alım satımı sonucunda ortaya çıkan farklılıkların mali açıdan uzlaştırılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Kapasite alım ve satımı bu Tebliğ kapsamında değerlendirilmez.

Hukuki dayanak

Madde 3- Bu Tebliğ, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

Madde 4- Bu Tebliğde geçen ;

- 1. Kanun:** 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nu,
- 2. Kurum:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- 3. Kurul:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,
- 4. TEİAŞ:** Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,
- 5. TETAŞ:** Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketini,
- 6. Bara:** Aynı gerilimdeki fiderlerin bağlandığı iletkeni,
- 7. Dağıtım sistemi:** Bir dağıtım şirketinin, belirlenmiş bölgesinde işlettiği ve/veya sahip olduğu elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,
- 8. Dağıtım şirketi:** Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- 9. Elektrik enerjisi açığı:** Bir katılımcının satışını yaptığı enerji miktarının, ürettiğinden veya alımını yaptığı enerji miktarından fazla olmasını,
- 10. Elektrik enerjisi fazlası:** Bir katılımcının satışını yaptığı enerji miktarının, ürettiğinden veya alımını yaptığı enerji miktarından az olmasını,
- 11. İkili anlaşmalar:** Gerçek veya tüzel kişiler ile lisans sahibi tüzel kişiler arasında ya da lisans sahibi tüzel kişilerin kendi aralarında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tabi olmayan ticari anlaşmaları,

12. İletim sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,

13. İlgili formlar: Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi tarafından hazırlanan ve TEİAŞ’ın internet sayfasında yayınlanan formları,

14. İlgili mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, yönetmelik, tebliğ, genelge, Kurul kararları ile ilgili tüzel kişilerin sahip oldukları lisans veya lisansları,

15. Katılımcı: İkili anlaşmaların mali uzlaştırmaya tabi taraflarını,

16. Katılımcı yetkilileri: Katılımcı tarafından yetkilendirilmiş ve isimleri TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye bildirilmiş gerçek kişileri,

17. Mali uzlaştırma: Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine bildirilen ile gerçekleşen alım satımlar dikkate alınarak katılımcıların borçlu ya da alacaklı oldukları tutarların hesaplanmasını,

18. Mevcut sözleşmeler: Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanun, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun, 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun, 21/1/2000 tarihli ve 4501 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili yönetmeliklere göre imzalanan sözleşmeleri, imtiyaz sözleşmelerini ve uygulama sözleşmelerini,

19. Müşteri: Toptan satış şirketleri, perakende satış şirketleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketleri ve serbest tüketicileri,

20. Piyasa: Üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracat dahil olmak üzere elektrik enerjisi ve kapasite alım satımı veya ticareti faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,

21. Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi (PMUM): Katılımcıların borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle, mali uzlaştırma sistemini çalıştıran TEİAŞ bünyesindeki merkezi,

22. Sabit miktarlı anlaşma: Bir tedarikçi ile müşterisinin her bir uzlaştırma dönemi bazında öngördükleri miktarlar için alım ya da satım taahhüdü altına girdikleri anlaşmayı,

23. Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

24. Tam tedarik anlaşması: Bir tedarikçinin, her bir uzlaştırma dönemi bazında müşterisinin gerçekleşen elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamayı taahhüt ettiği anlaşmayı,

25. Tedarikçi: Müşterilerine elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, toptan satış şirketleri, perakende satış şirketleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketlerini,

26. Tüketici: Elektriği kendi ihtiyaçları için alan serbest ve serbest olmayan tüketicileri,

27. Yedek tedarik anlaşması: Üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişilerin ikili anlaşmaları kapsamındaki taahhütlerini yerine getirmek amacıyla diğer tedarikçilerle yaptıkları anlaşmayı,

28. Yük alma: Bir üretim ünitesinin TEİAŞ talimatıyla sisteme elektrik enerjisi vermeye başladığı veya bu enerjiyi artırdığı durumu,

29. Yük alma fiyatı: Yük almak suretiyle üretilen ilave her bir kWh için belirlenen bedeli,

30. Yük atma: Bir üretim ünitesinin TEİAŞ talimatıyla sisteme verdiği elektrik enerjisini kestiği veya bu enerjiyi azalttığı durumu,

31. Yük atma fiyatı: Yük atmak suretiyle üretilmeyen her bir kWh için belirlenen bedeli, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mali Uzlaştırmaya İlişkin Hükümler

Genel hükümler

Madde 5- Elektrik enerjisinin üretim lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından üretildiği zaman dilimi içerisinde tüketiciler tarafından tüketilmesi esastır.

Yapılan anlaşmaların türüne göre, üretileceği ve tüketileceği PMUM’a bildirilen miktarlardan sapma olması durumunda;

a) Elektrik enerjisi açığı tespit edilen katılımcının, elektrik enerjisi açığının karşılanması sonucu ödemesi gereken tutar,

b) Elektrik enerjisi fazlası tespit edilen katılımcıya, sisteme aktardığı enerji karşılığı ödenecek tutar,

PMUM tarafından her bir uzlaştırma dönemi itibarıyla aylık bazda hesaplanarak TETAŞ ve ilgili katılımcılara yazılı olarak bildirilir.

Aynı tüzel kişilik adı altında birden fazla lisansla üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler, her bir tesis bazında veya portföy oluşturmak suretiyle, üretim tesislerinin üretimlerinin toplamı üzerinden mali uzlaştırmaya tabi olup olmayacakları konusunda seçim hakkına sahiptirler.

Tedarikçiler, portföylerinde bulunan tüketicilerinin toplam tüketimleri üzerinden veya her bir tüketicinin ayrı ayrı tüketimleri üzerinden mali uzlaştırmaya tabi olup olmayacakları konusunda seçim hakkına sahiptirler.

Serbest tüketiciler, serbest tüketici limitini geçtikleri her bir ölçüm noktası için sadece bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapabilir. Mevcut sözleşmeler kapsamında üretim faaliyeti gösteren tüzel kişilerin serbest tüketici niteliği taşımayan tüketicileri serbest tüketici niteliği kazanmadıkları sürece başka bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapamaz.

Bu Tebliğ kapsamındaki yük alma ve yük atma fiyatları üzerinden yapılacak uygulamanın başladığı tarih itibarıyla PMUM’a kayıt yaptırmamış olan katılımcılar iletim ve/veya dağıtım sistemini kullanarak müşterilerine elektrik enerjisi temin edemezler.

Katılımcılar

Madde 6- Aşağıdaki tüzel kişiler katılımcı olarak kabul edilir;

a) Üretim lisansı sahibi tüzel kişiler,

b) Otoprodüktör lisansı sahibi tüzel kişiler,

c) Otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişiler,

d) Serbest tüketicilerle yaptıkları ikili anlaşmalar ile ithalat kapsamındaki faaliyetleri çerçevesinde perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler,

e) İthalat ve/veya ihracat faaliyetleri kapsamındaki anlaşmaları ile serbest tüketicilerle yaptıkları ikili anlaşmalar için özel sektör toptan satış lisansı sahibi tüzel kişiler.

Bir üretim tesisinin barasından doğrudan beslenen ve iletim veya dağıtım sistemi ile başka bağlantısı bulunmayan tüketiciler ile yapılan anlaşmalar bu Tebliğ kapsamında değerlendirilmez. Bir üretim tesisinin iletim ve/veya dağıtım sistemine bağlı müşterisi olmaması durumunda, bağlı olduğu iletim ve/veya dağıtım sisteminden aldığı ve bu sisteme verdiği elektrik enerjisi, elektrik enerjisi açığı veya fazlası olarak değerlendirilir ve mali uzlaştırmaya tabi tutulur. Bu tüzel kişilerin PMUM’a kayıt olması zorunludur.

Mali uzlaştırmaya tabi ikili anlaşmalar

Madde 7- Tam tedarik anlaşmaları ve sabit miktarlı anlaşmalar mali uzlaştırmaya tabi ikili anlaşmalardır.

Bir toptan satış lisansı sahibi tüzel kişi veya perakende satış lisansı sahibi tüzel kişinin elektrik enerjisi alımı için yapmış olduğu anlaşmalardan sadece biri tam tedarik anlaşması olarak yapılabilir. Rüzgar enerjisine dayalı veya kanal tipi hidrolik üretim tesisi lisansına sahip tüzel kişilerle yapılan alım anlaşmaları bu madde kapsamında tam tedarik anlaşması olarak değerlendirilmez.

Tam tedarik anlaşması yapmış olan tedarikçi ile katılımcı niteliğini haiz olan müşterisinden hangisinin mali uzlaştırmaya karşı sorumlu olacağı PMUM’a bildirilir.

Katılımcılar, alım ya da satım miktarını taahhüt ettikleri sabit miktarlı anlaşmalar yapabilir. Sabit miktarlı anlaşmalarda, PMUM’a bildirilen miktar üzerinden mali uzlaştırma yapılır.

Serbest tüketiciler ile yapılan sabit miktarlı anlaşmalarda tüketiciden kaynaklanabilecek dengesizliklerden PMUM’a karşı tedarikçisi sorumludur.

Üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişiler;

a) Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği ve Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği hükümleri uyarınca TEİAŞ’a ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilere bildirdikleri planlı devre dışı olma durumlarında,

b) PMUM tarafından uygun bulunması halinde plansız devre dışı olma ve zorunlu devre dışı olma durumlarında,

ikili anlaşmaları kapsamındaki taahhütlerini yerine getirmek amacıyla diğer tedarikçilerle yedek tedarik anlaşması yapabilir. Yapılan yedek tedarik anlaşmaları PMUM’a bildirilir.

Plansız ve zorunlu devre dışı olma durumlarında, yedek tedarik anlaşması Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği ve diğer ilgili mevzuat uyarınca yapılacak bildirimde yer alan nedenlerin yedek tedarik sebebi olarak PMUM tarafından kabul edildiği günü izleyen günün ilk uzlaştırma döneminde devreye girer.

Yedek tedarik başladığı günün ilk uzlaştırma dönemi başlangıcında, yedek tedarik anlaşması yapan üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişilerin devre dışı olan üretim tesislerinde ve bu tedarikçilerin satış yaptığı müşterilerin sayaçları 13 üncü madde uyarınca okunarak endeks değerleri PMUM’a bildirilir.

Üretim faaliyeti gösteren bir tüzel kişi yedek tedarik anlaşmasını tek bir tedarikçi ile yapabilir ve bu anlaşmada kendi barasından beslenen tüketicilerinin tüketimlerini de göz önünde bulundurur.

Yedek tedarik anlaşması yapılan tüzel kişinin üretim faaliyeti gösteren bir tüzel kişi olması halinde yedek tedarik anlaşması yapılan tüzel kişi, ikili anlaşma tarafı olan tüzel kişinin mali uzlaştırmaya ilişkin yükümlülüklerini üstlenir. Diğer hallerde mali uzlaştırmaya ilişkin yükümlülükler, ikili anlaşma tarafı olan tüzel kişiye aittir. Yedek tedarik anlaşmaları yerini aldıkları anlaşmalar ile aynı türde olmalıdır. Yedek tedarik anlaşmasının söz konusu olduğu hallerde, ilgili formlar doldurularak PMUM’a teslim edilir.

Katılımcıların kayıt olması

Madde 8- Katılımcıların, PMUM’a kayıt olmaları zorunludur. Kayıt işlemi için; PMUM tarafından internet sayfasında duyurulan belgeler ve ilgili formlar, formlarda imzası bulunan

tarafların noter onaylı yetki belgeleri ve imza sirküleri ile birlikte katılımcılar tarafından PMUM’a elden teslim edilir. İlgili formlardaki kod numaraları PMUM tarafından verilir.

PMUM; formların gereğine uygun olarak teslim edilip edilmediği hakkındaki değerlendirmeyi, sunulan belgelerin PMUM evrakına giriş tarihini izleyen 10 iş günü içerisinde tamamlar. Gereğine uygun olarak yapılmadığı tespit edilen başvurulardaki eksikliklerin 10 iş günü içerisinde giderilmesi Katılımcıdan istenerek, giderilmediği takdirde Katılımcının kaydının yapılmayacağı katılımcıya bildirilir. Eksikliklerini 10 gün içerisinde tamamlayan katılımcıların kaydı hemen yapılır.

Katılımcının PMUM’a kaydının yapılmasını izleyen 10 iş günü içerisinde, katılımcının ve/veya serbest tüketicinin tesislerinde yer alan ölçüm sistemlerinin karşılıklı kayıt altına alınması için;

a) PMUM, katılımcı ve TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye yazılı bildirimde bulunur. Ölçüm sistemleri, katılımcı yetkilisi ile TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından, yazılı bildirimde yer alan tarih ve saatte kayıt altına alınır. Bu işlemler sırasında ilgili formlarda belirtilen testler gerekiyorsa, ölçüm sisteminin iletim sistemine bağlı olması halinde TEİAŞ yetkilileri, dağıtım sistemine bağlı olması halinde ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilileri tarafından koşuluyla gerçekleştirilir.

Mevcut tesislerdeki ölçüm sistemlerinde yer alan sayaçların damga süreleri kontrol edilir ve damga yenileme süreleri dolmamış sayaçların testleri, test gerekçelerinin TEİAŞ tarafından uygun bulunması halinde yapılır.

b) Testler sırasında ölçüm sistemini oluşturan her bir teçhizatın gerekli fonksiyonlarının ilgili mevzuatta tanımlanan özellikleri ve hassasiyet sınıflarını haiz olup olmadığı kontrol edilerek ilgili formlarda yer alan test tutanağına işlenir, ölçüm devrelerinde gerekli yerlerin mühürleri kontrol edilir ve mühürlenmemiş yerler varsa yetkililer tarafından mühürlenir. PMUM tarafından verilen uzlaştırma sayaç kayıt numarası olan bir ölçüm noktasının daha önce yapılan testleri bir yıl için geçerli sayılır. Ölçüm sistemlerinin karşılıklı kayıt altına alınması sırasında, ilgili formlarda yer alan ilk endeks tespit protokolü ile test tutanağı düzenlenir. Düzenlenen formlar imza altına alınarak PMUM’a teslim edilir. İlk endeks tespit protokolünün düzenlendiği tarihten itibaren enerji alış verışı başlar ve katılımcılar mali uzlaştırmaya tabi tutulur. Bu tarihten itibaren, katılımcının müşterisi olan serbest tüketicinin, daha önceki tedarikçisinden yaptığı enerji alımı sona erer.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine verilen bilgilerin değiştirilmesi

Madde 9- Katılımcılar tarafından sabit miktarlı anlaşmalar kapsamında, PMUM’a verilmiş olan enerji miktarlarında değişiklik ve/veya taraflar arasındaki anlaşma sürelerinde uzatma talep edilmesi halinde, ilgili formlar doldurularak PMUM’a teslim edilir.

PMUM’a verilmiş olan enerji miktarıyla ilgili değişiklik talepleri; katılımcılar tarafından ilgili formlar doldurulmak suretiyle, bir sonraki aydan geçerli olmak üzere, içinde bulunulan ayın en geç 20’sine kadar PMUM’a yazılı olarak bildirilir. Değişiklik talebinin; bu tarihten sonra yapılması halinde, uzlaştırma işlemleri değişiklik öncesindeki kayıtlar esas alınarak yapılır.

Uzlaştırma dönemleri

Madde 10- Mali uzlaştırma dönemleri;

- a) 06.⁰⁰ – 17.⁰⁰,
- b) 17.⁰⁰ – 22.⁰⁰,
- c) 22.⁰⁰ – 06.⁰⁰,

saatleri arasına karşılık gelen, gündüz, puant ve gece zaman dilimleri olarak uygulanır. Bu dönemlerin sayısı, ölçme-iletişim-kontrol altyapısının gelişimine paralel olarak artırılabilir.

Yük alma ve yük atma fiyatlarının uygulanması

Madde 11- Bir uzlaştırma dönemi için elektrik enerjisi fazlası veya elektrik enerjisi açığı olması hallerinde ortaya çıkan dengesizliklerin giderilmesi sonucu ödenmesi gereken tutarlar, PMUM tarafından ilgili taraflara bildirilir.

Ortaya çıkan dengesizlikler, TETAŞ'ın elektrik enerjisi alımı yaptığı üretim tesislerinden yük alma ve yük atma suretiyle giderilir. TETAŞ'ın, her bir uzlaştırma dönemi için dengelemeye ilişkin yük alma ve yük atma fiyatları; içerisinde bulunulan ayın son günü saat 10:00'dan takip eden ayın son günü saat 10:00'a kadar geçerli olmak üzere, her ayın 20'sine kadar TETAŞ tarafından Kuruma teklif edilir ve her ayın son gününe kadar Kurum tarafından onaylanır. Onaylanan fiyatlar; Kurum, TETAŞ ve TEİAŞ'ın internet sayfasında yayınlanır.

Tüketicilere doğrudan satış yapan tedarikçiler, tüketicilerin iletim ve/veya dağıtım sistemine bağlantı noktalarına göre, teknik ve/veya teknik olmayan kayıp miktarlarını da karşılayacak şekilde elektrik tedarik etmek zorundadır.

Mali uzlaştırmanın gerçekleştirilmesi

Madde 12- Uzlaştırma işlemi sayaçlardan okunan değerler üzerinden aylık bazda gerçekleştirilir.

Üretim tesisi ve tüketicilerin bulunduğu dağıtım bölgesindeki dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi veya TEİAŞ tarafından uzlaştırma dönemleri itibarıyla her ayın son günü yapılan ölçümlerde tespit edilen değerler, ilgili formlarda yer alan sayaç okuma tutanağına kaydedilerek beş iş günü içerisinde PMUM'a teslim edilir. PMUM'a gönderilen sayaç okuma tutanakları esas alınarak mali uzlaştırma gerçekleştirilir.

PMUM'a bildirilen miktarlar aşağıdakilerden oluşur:

1. İletim ve/veya dağıtım sistemine verilen toplam üretim miktarı,
2. Tam tedarik anlaşmaları kapsamında gerçekleşen alım miktarı,
3. Sabit miktarlı anlaşmalardaki toplam alım miktarı,
4. Tam tedarik anlaşmaları kapsamında gerçekleşen satış miktarı,
5. Sabit miktarlı anlaşmalardaki toplam satış miktarı.

Elektrik enerjisi açığı veya elektrik enerjisi fazlası; (1) numaralı miktara (2) ve/veya (3) numaralı miktarların eklenmesi ve (4) ve/veya (5) numaralı miktarların çıkarılması ile hesaplanır.

Rüzgar enerjisine dayalı veya kanal tipi hidrolik üretim tesisi lisansına sahip tüzel kişiler hariç olmak üzere üretim ve otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişiler için (2) ve (3) numaralı miktarlar, toptan satış ve perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler için (1) numaralı miktar sıfır olarak kabul edilir.

Bu hesaplamalar sonucunda eksi (-) bir değer çıkması durumunda, ilgili katılımcının elektrik enerjisi açığı olduğu değerlendirilir ve bulunan elektrik enerjisi açığı miktarı ile TETAŞ yük alma fiyatının çarpımı sonucu katılımcı tarafından ödenecek tutar, PMUM tarafından hesaplanır ve her ayın 20'sine kadar TETAŞ'a ve ilgili katılımcıya yazılı olarak bildirilir. TETAŞ, bildirim alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde bildirimde yer alan tutarlara göre düzenlenen faturayı ilgili katılımcıya gönderir.

Bu hesaplamalar sonucunda artı (+) bir değer çıkması durumunda, ilgili katılımcı elektrik enerjisi fazlasına sahip olarak değerlendirilir ve bulunan elektrik enerjisi fazlası miktarı ile TETAŞ yük atma fiyatının çarpımı sonucu katılımcıya ödenecek tutar, PMUM tarafından hesaplanır ve her

ayın 20’sine kadar TETAŞ’a ve ilgili katılımcıya yazılı olarak bildirilir. Ödeme yapılacak katılımcı, bildirim alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde bildirimde yer alan tutarlara göre düzenlenen faturayı TETAŞ’a gönderir.

Mali uzlaştırma işlemleri sonucunda PMUM tarafından yapılan bildirimlerde yer alan tutarlar içerisinde mevzuat gereği olan vergi ve harçlar yer almaz.

Ölçüm, ölçüm noktaları ve ölçüm noktalarında kullanılacak sayaçlar

Madde 13- Sayaç okumaları; her ayın son günü saat 10:00 itibariyle katılımcı yetkilisinin de iştirakiyle, üretim tesisi ve tüketicilerin bulunduğu dağıtım bölgesindeki dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi veya TEİAŞ yetkilisi tarafından yapılır.

Bir ay süresince, her bir uzlaştırma dönemine ait;

a) Sistemden çekilen kWh olarak enerji,

b) Sisteme verilen kWh olarak enerji,

değerleri sayaç üzerinden okunarak sayaç okuma tutanağına işlenir ve tutanak ilgili taraflarca imzalanır.

Dağıtım bölgesinde faaliyet gösteren dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi veya TEİAŞ yetkilisinin sayaç okuma işlemine zamanında katılmaması durumunda hazır bulunan diğer taraf temsilcisi tarafından sayaç okunur ve okuma tutanağı hazırlanarak imzalanır. Hazır bulunanlarca imzalanan bu tutanak, katılımcı yetkilisi tarafından okumanın yapılmasını müteakip en geç 3 iş günü içerisinde yazılı ve elektronik ortamda PMUM’a gönderilir. Dağıtım lisansı sahibi veya TEİAŞ yetkilisinin okumada hazır bulunduğu durumlarda 14 üncü maddeye göre işlem yapılır.

Hazır bulunanlarca imzalanan sayaç okuma tutanağı, okumada hazır bulunmayan tarafa imza karşılığı teslim edilir. Tutanakta yer alan değerleri okumaya katılmamış olan taraf temsilcisi okuma tutanağının PMUM’a bildirilmesinden itibaren 3 gün içerisinde yazılı olarak PMUM’a teyit eder. Bu süre içerisinde okumaya katılmamış olan tarafın temsilcisi değerlere yazılı olarak itiraz etmez ise tutanaktaki değerler aynen kabul edilir.

Ölçüm noktaları ve ölçüm noktalarında kullanılacak sayaçlar, elektrik piyasasında kullanılacak sayaçlara ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak tesis edilir. Bu Tebliğin yayımı tarihinde mevcut tesislerdeki ölçüm noktaları değiştirilmeden kullanılır.

TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin yükümlülükleri

Madde 14- TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, bölgelerinde bulunan ve PMUM tarafından ilk ve son endeks tespit protokolü hazırlanması talep edilen katılımcılara, otoprodüktör grubu ortağı tüketicilere ve serbest tüketicilere ait ölçüm noktalarında, her ay sonunda gerçekleşen üretim ve tüketim değerlerinin, eşzamanlı olarak okunmasını sağlar.

TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler; bölgelerindeki katılımcılara ait aylık ölçüm değerlerini PMUM’a gönderirken, serbest tüketiciler, otoprodüktörler ve otoprodüktör grubu ortağı tüketicilere ilişkin ölçüm değerlerini tedarikçilerine göre sınıflandırarak ilgili formlarda belirtilen formata uygun olarak hazırlar ve her ayın ilk beş iş günü içerisinde yazılı ve elektronik ortamda PMUM’a gönderir.

Acil durumlar

Madde 15- Milli Yük Tevzi Merkezinin ilgili mevzuat çerçevesinde yapacağı acil durum bildirimlerinde, Milli Yük Tevzi Merkezi tarafından verilen talimatlara uyulması sonucu oluşan dengesizlikler mali uzlaştırmaya tabi tutulmaz. Bu durumda katılımcı tarafından PMUM’a o tarihte geçerli olan TETAŞ yük alma ve yük atma fiyatları ile teklif verildiği kabul edilerek işlem yapılır. Üretim tesislerine verilen acil durum talimatları, süresi ve bu süre içerisinde, yük alma ve yük atma fiyatlarına tabi olacak miktarlar Milli Yük Tevzi Merkezi tarafından PMUM’a bildirilir.

Mücbir sebepler

Madde 16- Katılımcılar; 12’nci madde kapsamındaki yükümlülüklerini Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 51 inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler sonucunda yerine getiremediği takdirde, mücbir sebebin ya da etkilerinin devam ettiği ve yükümlülüğün yerine getirilmesini engellediği süre boyunca, etkilenen yükümlülükler askıya alınır. Katılımcılardan elektrik enerjisi alımı yapmayı taahhüt etmiş olan müşterilerin de mücbir sebeplerden etkilenmesi durumu bu kapsamda değerlendirilir.

Mücbir sebep nedeniyle yükümlülüğünü yerine getiremeyen katılımcı; mücbir sebebe yol açan koşulları, olayın oluşumunu ve tahmini süresini açıklayan mücbir sebep bildirim raporunu, mücbir sebebin süresi boyunca yükümlülüklerini yerine getirememe durumunu ortadan kaldırmak için aldığı önlemleri ve güncel bilgileri içeren düzenli raporları eşzamanlı olarak EPDK ve PMUM’a göndermek zorundadır.

PMUM katılımcılar tarafından kendisine gönderilen mücbir sebep bildirim raporu ile ilgili olarak, söz konusu katılımcının enerji tedarik ettiği tüketicilerin yer aldığı bölgedeki dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye bilgi verir.

Gizlilik

Madde 17- Bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak, mali uzlaştırmaya tabi ikili anlaşmalar yoluyla elektrik enerjisi alım ve satımı yapan tüzel kişiler ile PMUM; piyasada faaliyet gösteren lisans sahibi diğer tüzel kişiler, bunların müşterileri veya tedarikçileri hakkında, bu Tebliğin uygulanması sonucu ya da piyasa faaliyetleri veya başka bir yolla sahip oldukları bilgilerin gizli tutulması için gerekli tedbirleri almak ve kendi iştirakleri ve/veya hissedarları olan tüzel kişiler dahil hiçbir üçüncü şahsa açıklamamakla yükümlüdür.

Raporlama

Madde 18- PMUM tarafından mali uzlaştırma ile ilgili olarak bir önceki aya ait gerçekleşen işlemler ve mali uzlaştırmaya taraf tüzel kişilere ilişkin gerçekleşen ödemeler toplamı ve uzlaştırmaya konu toplam elektrik enerjisi miktarı, her ayın 20’sine kadar Kuruma sunulur ve TEİAŞ’ın internet sayfasında yayınlanır.

Feshi ihbar yükümlülüğü

Madde 19- Katılımcıların ikili anlaşmalarını feshetmek veya sona erdirmek istemeleri halinde bu taleplerini feshin veya sona erdirmenin hüküm ifade edeceği tarihten bir ay önce PMUM’a bildirilir.

PMUM; fesih veya sona erdirme talep tarihini izleyen beş iş günü içerisinde, katılımcının ve/veya serbest tüketicinin tesislerinde yer alan ölçüm sistemlerinin karşılıklı olarak son endeks tespit protokollerinin hazırlanması için, TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye yazılı bildirimde bulunur. İlgili formlarda yer alan son endeks tespit protokolleri, katılımcı yetkilisi ile TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından, yazılı bildirimde yer alan tarih ve saatte kayıt altına alınır ve PMUM’a teslim edilir. PMUM tarafından gerçekleştirilecek olan fesih veya sona erdirme işlemlerinde, son endeks tespit protokolünün hazırlandığı tarih dikkate alınır

İkili anlaşmasını fesheden veya sona erdiren serbest tüketiciler, başka bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapıncaya kadar buldukları bölgede faaliyet göstermekte olan perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketinden düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi ve/veya kapasite satın alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Ödeme ve Uyuşmazlıklara İlişkin Hükümler

Ödemelerin yapılması

Madde 20- Mali uzlaştırma işlemleri sonucu ödenmesi gereken tutarlar üzerinden düzenlenen faturaların tebligat tarihini izleyen onbeş gün içerisinde ödenmesi zorunludur. Faturaların; gereken süre içerisinde ödenmemesi durumunda, ödenmesi gereken tutara 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranı günlük olarak hesaplanarak uygulanır.

Uyuşmazlıklar

Madde 21- PMUM tarafından yapılan bildirimlerde yer alan tutarlara yapılacak itirazlar, bildirim tarihini izleyen beş iş günü içerisinde PMUM’a yapılır. Bildirimlerde yer alan tutarlara itiraz yapılmış olması ödemeyi durdurmaz.

Bildirimlerde yer alan tutarlara yapılan itirazlar PMUM tarafından yirmi gün içerisinde sonuçlandırılır. İtirazların karara bağlanması esnasında tarafların da görüşü alınır. Yapılan inceleme sonucunda itirazın haklı bulunması halinde, PMUM düzeltilmiş değerlere göre taraflara yeni bildirimde bulunur. Bu karar taraflar için bağlayıcıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Yükümlülükler, Devir ve Temlik, Bildirimler ve Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Eşit taraflar arasında ayırım gözetilmemesi

Madde 22- PMUM, bu Tebliğ hükümlerini eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulamakla yükümlüdür.

Yükümlülüğün yerine getirilmemesi

Madde 23- PMUM’un bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasında ayrımcılık yaptığının Kurumca tespiti halinde, TEİAŞ’a Kanununun 11 inci maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.

PMUM, tüzel kişilerin bu Tebliğ kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda, ihlalin onbeş gün içerisinde ortadan kaldırılması için ilgili tüzel kişilere yazılı bildirimde bulunur. Bu süre içerisinde ihlalin giderilmemesi halinde PMUM, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek Kuruma başvurur.

Kurum raporu inceleyerek gerek görmesi halinde ilgili tüzel kişiye Kanununun 11 inci maddesi uyarınca yaptırım uygulanmasına karar verebilir.

Devir ve temlik

Madde 24- Bu Tebliğ kapsamındaki hak veya yükümlülüklerle ilgili olarak yapılan devir ve temlikler PMUM’a karşı hüküm ifade etmez.

Bildirimler

Madde 25- Bu Tebliğ uyarınca yapılacak tüm bildirimler 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine tabidir.

Bildirim adresinde bir değişiklik olması durumunda, lisans sahibinin adres değişikliğini, adres değişikliği gerçekleşmeden önceki üç iş günü içerisinde yazılı olarak PMUM’a bildirmesi zorunludur. Bu bildirim belirtilen süre içerisinde yapılmaması halinde, PMUM tarafından mevcut en son adrese yapılmış bildirimler geçerlidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 26- 30.03.2003 tarihli ve 25064 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Geçici ve Son Hükümler

Geçici Madde 1- PMUM teşkilat yapısı tamamlanıncaya kadar, PMUM tarafından bu Tebliğ hükümleri gereği yerine getirilmesi gerekli faaliyetler, TEİAŞ bünyesindeki ilgili birim tarafından yürütülür.

Geçici Madde 2- Bu Tebliğ kapsamındaki yük alma ve yük atma fiyatları üzerinden yapılacak uygulamaya 1 Aralık 2003 tarihinden itibaren başlanır. Bu tarihe kadar, mali uzlaştırma işlemi ödeme yükümlülüğü doğmaksızın gerçekleştirilir ve ödemelere ilişkin mevcut uygulamalar devam eder.

Geçici Madde 3- Bu Tebliğin 6 ncı maddesi EÜAŞ ve bağlı ortakları ile yap işlet, yap işlet devret ve işletme hakkı devri modeline göre üretim yapan tesislere uygulanmaz.

Geçici Madde 4- Ürettikleri elektrik enerjisini toptan satış ve perakende satış lisansı sahibi tüzel kişilere satan rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisleri ile kanal tipi hidroelektrik üretim tesislerine, Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği yürürlüğe girene kadar bu Tebliğin 6 ncı maddesi uygulanmaz.

Geçici Madde 5- Bu tebliğin 11 inci maddesi uyarınca yansıtılacak olan teknik ve/veya teknik olmayan kayıp oranlarının dağıtım gerilim seviyesine göre belirleneceği tarihe kadar, yalnızca iletim ve dağıtım gerilim seviyelerine göre belirlenen teknik kayıplar uygulamaya esas alınır. Bu oranlar Kurul kararıyla belirlenerek TEİAŞ’ın internet sayfasında duyurulur.

Geçici Madde 6- 30.3.2003 tarihli ve 25064 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Tebliğe göre ilgili formları doldurarak PMUM’a başvuran katılımcılar PMUM tarafından istenen ek form veya belgeleri 1 Aralık 2003 tarihine kadar tamamlayacaktır.

Yürürlük

Madde 27- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.